

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXXIII.

ZATURDAG den 25sten OCTOBER 1845.

No. 43.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 10 October 1845.

ALZOO het Bestuur dezer kolonie aan den landslaaf genaamd FERDINAND, oud 28 jaren en 4 maanden zoon van ELIZA JANGA, zal verlenen *Brieven van Manumissie*, zoo is het, dat de Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die enig regt of pretentie op den gemelden slaaf mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aantekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

OPROEPING.

HET Collegie der Wees Onbeheerde en Desolote Boedel kamer alhier, roept by deze op, al de genen, die eenige pretentien mogten hebben ten laste der abintestate boedels van wylen **G. STRIDDELS, J. H. CRUGER** en **A. MARCANO**, om de zelve voor de eerste maal op den 15 December dezes jaars, ter Weeskamer in te leveren; wordende tevens zy, die aan vorenstaande boedels verschuldigd zyn, verzocht om, vóór het verschynen van opgemelden termyn, betaling te komen doen.

Curaçao den 17 October 1845.

Namens voormeld Collegie,
De fungerende Weesmeester,
H. KIKKERT.

WAARSCHUWING.

DE ondergeteekende waarschuwt hierby het publiek aan niemand hoegenaamd op zynen naam eenig crediet te verlenen, zullende hy geene rekening erkennen noch betalen dan voor goederen, welke door hem zelve gekocht zyn.

Curaçao den 16 October 1845.

JOSE MATHIR

AMSTERDAM, 11 July. De Tweede Klasse van het Koninklyk Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten heeft zich onlangs gewend tot het Rykbestuur ter wering zoo veel mogelyk en afschaffing van eene hier te lande heerschende gewoonte, die inzonderheid den briefstyl belemmert en daaruit alle losheid en gemaklykheid verbannt. Terwyl de Franschen en Engelschen in hunne brieven geene andere titels gebruiken dan die, van welke zy zich in hunne gesprekken bedienen, wordt by ons met *Edel Groot Achtbaarheden, Hoog en Wel Edel Gestrengheden, Hoog Wel Geborenheden* en vele dergelyke, in het ligchaam der brieven, de styl overladen en verduisterd. En daar de voormelde woorden vrouwelyk en de personen aan welke de brieven gerigt worden, meestal mannelijk zyn, ziet men zich telkens in den moeilijken tweestryd gebragt, om of, by eene naauwgezette opvolging der taalregelen, door het gebruik van vrouwelyke voor-

naamwoorden in den derden persoon van het werkwoord stuitend, zoo niet eenigzins belagchelyk te worden, of, ondanks beter weten, tegen de taal zelve te zondigen.

De klasse, aan welke bepaaldelyk de bewaring en zuivering der Nederlandsche taal by openbaar gezag is aanbevolen, heeft geoordeeld aan hare roeping te voldoen, door het indienen van een adres aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, waarby zy de aandacht der Regering op dit punt bescheidenlyk heeft gevestigd, en eerbiedig in overweging gegeven, om door voorbeeld en aandrang by anderen, eene meer eenvoudige titulatuur in het ligchaam der brieven in te voeren, waardoor eenvoudigheid en gemaklykheid in den briefstyl zouden bevorderd, en tevens een niet onbelangryke wenk zou gegeven worden, dat ook het ryksbewind het belang onzer schoone moedertaal allezins ter harte neemt. — Zy zag zich met een uitvoerig antwoord der Ministers, op hare voordragt vereerd, waarin hy betuigt, de strekking daarvan volkomen goed te keuren, en zich bereid verklaart, om mede te werken ter bereyning van het voorgestelde door; hoortoor, naar zyn oordeel, zoodanige afzonderlyke pogingen weinig zullen vermogen tegen eene gewoonte, die, reeds zoo lang hier te lande, als het ware burgerregt verkregen hebbende, niet wel anders dan langzaam gewyzigd zal kunnen worden, naar mate men, by den voortgang van ware beschaving, het verkeerde van die omslagtigheid al meer en meer zal inzien, waarom hy dan ook ten slotte de klasse aanspoort, om, ter bevordering van het laatste, gepaste middelen aan te wenden, en de aandacht van het algemeen, op het ongerymde en nadeelige van het bedoelde misbruik te vestigen.

De klasse heeft dienvolgens begrepen in de eerste plaats hare leden en correspondenten dringend te moeten uitnoodigen, om hunne beste pogingen aan te wenden, ten einde in het ligchaam der brieven de omslagtige, belemmerende en niet zelden met het taaleigen strydende titulaturen zoo algemeen mogelyk worden afgeschaft. — Maar zy heeft het tevens van haren pligt gerekend, om buiten haren eigenlyken kring en in het algemeen, een iegelyk, die de zuiverheid zynar taal op prys stelt, op te wekken om van een nutteloos en stuitend misbruik tot het echt Nederduitsch en alleen in de verbeelding onbeleefd gebruik van *ons gy, u en uw* terug te keeren.

Men beproeve het slechts, om in zyne briefwisseling zoo al niet op eens, dan toch voor het minst allengs al die onnutte en lastige omschryving van het persoonlyk of bezittelyk voornaamwoord na te laten; en het zal van zelve eerlang blyken, dat in onze taal niet minder dan in de Fransche of Engelsche, beleefde en beschaafde vormen met minder omslag van woorden, met minder overdaad voor het minst van titulaturen gepaard kunnen gaan.

— 27 Aug. Gisteren namiddag, terstond na den afloop der beurs, heeft men een begin gemaakt met het afbreken der hulpbeurs op den Dam, welke men aldaar op 12 December 1835 was begonnen op te rigten, en op 11 January 1836 voor het publiek had opengesteld. Heden is voor het eerste beurs gehouden op het daartoe ingerigte Rembrandtsplein.

VLISSINGEN, 10 Aug. Heden middag ten twee ure stoomde voorby deze stad, de Engelsche stoomboot *Victoria and Albert*, voerende de koninklyke standaard van Groot Brittanje, aan welks boord zich bevonden, H. M. de Koningin Victoria en Prins Albert, met gevolg. Twee stoombooten volgden de koninklyke boot op eenen afstand; het geschut van de wallen der vesting, begroette H. Britsche M. met het koninklyk salut, terwyl het ter reede liggend Siciliaansche oorlogsfregat *Urania*, kapt. Laturie zyne manschap in het wand deed paraderen, en de Beheerschers van Engeland met zyn geschut begroette. — Noeh van de koninklyke stoomboot, noch van de volgende stoomvaartuigen werden deze vorschuttygde oerbewyzen beantwoord, en langzaam en statig stevende het Engelsche stoomeskader naar Antwerpen.

BRUSSEL, 12 Aug. Een Belgische koopman vond onlangs gelegenheid, doode duiven als smokkelaars te doen dienen, en door dit middel bragt hy verscheidene duizende ellen Brusselsche kant over de Fransche grenzen. Hy maakte daartoe van de volgende kunstgreep gebruik. Onder het 30 á 40tal duiven, die gemeenlyk in ieder mand verzonden worden, en daarom zoodigt tegen elkander gedrongen zyn, dat het niet mogelyk is eene derzelve afzonderlyk te bezigtigen, had de sluiker de helft doode verdeeld en dezelve met kostbare Brusselsche kanten opgevuld; met een veerkrachtig schroefgewyze yzerdraad, aan welke hy de doode duiven had vast gehecht, had hy dezelve derwyze begochelend aan de levende gelyk gemaakt, dat de tolbedienden het bedrog niet gewaar werden. De manden werden verzogeld, genummerd en met een looden merk voorzien, en nu stond niets meer het vervoer der gesmokkelde kanten naar Parys in den weg.

— 20 Aug. Men leest in de *Gazette van Brugge* het volgende:

Onder de leerlingen van ons Atheneum bevindt zich een jongeling, die in verscheiden opzigten veel merkwaardigs bezit. — De Heer Ch. Félu heeft noch handen noch armen, maar vindt by vergoeding zoo veel dienst in zyne voeten, zoo veel behendigheid in zyne teenen, dat het regt wonderlyk is. Hy verrigt al de werkzaamheden, die het bywonen der lessen vereischt; handelt met de boeken en pennen even als een ander; vouwt en regelt zyn papier, schryft het gedicteerde en wel met eene schoone letter, doorbladert de woordenboeken en teekent zoo wel, dat hy in het landschap den eersten prys behaald heeft.

PARYS, 13 July. De onweders der vorige week hebben in het westen van Ierland groote verwoestingen aangerigt en een gedeelte van den oogst zal verloren zyn; het meest hebben de aardappelen velden geleden, en nu is het bekend, dat het meerendeel der Ieren geen ander voedsel heeft dan aardappelen.

PARYS, 2 Aug. Men heeft te Madrid vernomen, dat er te Malaga en te Carthage aanslagen ontdekt waren, waarvan men tot dusverre de uitgestrektheid nog niet weet, maar van welken het doel zoude zyn de constitutie van 1812 en het regentschap van Espartero te herstellen. Deze tydingen hadden te Madrid wel eenige ongerustheid gebaard, maar de hoofdstad bleef volmaakt rustig, en opdat die rust niet verstoord zoude worden, had het militaire gezag buitengewone maatregelen genomen.

— 9 Aug. In Brazillie worden thans, in het gedeelte der provincie St. Catharine, die het apanage der prinses van Joinville uitmaakt, belangryke werken volvoerd; met zorg uitgekozen vrye werklieden zyn door den intendant van den prins en de prinses op dit uitgestrekte goed byeen verzameld, en weldra (zegt de *Constitutionnel*) zal eene ryke kultuur, over breede schaal aangelegd, deze tot dus verre braak liggende gronden vruchtdragend maken. Men weet, dat de provincie St. Catharine zich in eene zeer gunstige ligging langs den Atlantischen Oceaan uitstrekt. Zy is met kleine beken en meren doorkruist, die den grond vruchtbaar maken, en zy bevat eene menigte ryke wouden, die het voortreffelykste timmerhout opleveren. Hare bergen bevatten kostelyke myngroeven, die nog niet ontgonnen zyn. Eindelyk is er ook nog op San-Francisco, een klein eiland naby de kust, eene scheepstimmerwerf aangelegd, alwaar de beste schepen der Braziliaansche koopvaardy gebouwd worden.

— 13 Aug. Opmerkelyk vindt men het, dat de Koningin Victoria in hare troonrede niet de minste toespeling maakt op hare reis naar het vasteland, daar men toch was verplicht geweest, het tydstip der koninklyke zitting te vervoegen, vermits zy onmiddelyk na het uitspreken harer troonrede, moest vertrekken. Het schynt inderdaad, dat deze reis met lede oogen wordt aangezien door een groot gedeelte der Engelsche natie, welke Tory party op de oude constitutionele wetten des koningryks wylt, die den monarch verboden, zonder voorkennis van het parlement, en zonder alvorens een raad van regentschap voor gedurende den tyd zyner afwezigheid benoemd te hebben, het ryk te verlaten. Reeds vóór twee jaren had men niet weinig gemord, toen de Koningin naar Eu was gekomen, en dat gemor heeft haar toen zelfs weerhouden van te Parys te komen, welke stad zy, zegt men, eene levendige begeerte had te bezoeken. Altoen had men de bezorgdheid der natie gesust, door aan te merken, dat het kasteel van Eu op slechts ééne dagreize van Engeland was verwyderd, dat dus in geval van ernstige gebeurtenissen, de Koningin spoedig in hare staten zoude zyn teruggekeerd. Dit jaar is het niet de kwestie om de Koningin op één dag afstands van Woolwich zich te laten verwyderen. Zy reist tot in het hart van Duitschland, en het misnoegen is meer algemeen geworden. Het is zelfs tot in het parlement doorgedrongen; het ministerie heeft geantwoord, dat, ten gevolge van het snelle reizen door middel der spoorwegen, de Koningin in Londen zou kunnen terug zyn, twee dagen na het ontvangen der tydingen, die haren terugkeer zouden noodwendig maken.

— 19 Aug. De ongewone byeenkomst

van souverainen en diplomaten, die eerlang aan den Ryn zal plaats hebben, zonder dat Frankryk daarby geroepen is of vertegenwoordigd wordt, wekt voortdurend eene levendige ongerustheid aan het hof van Lodewyk Philips. Men gelooft, dat er verscheidene groote politieke kwestien zullen behandeld worden, onder anderen die van het huwelyk der Spaansche Koningin, en die van het sluiten eens handelstraktaats tusschen het Duitsche tolverbond, Engeland en Oostenryk. Al de pogingen van Lord Aberdeen schynen de strekking te hebben om het Tolverbond tot bewilligingen aan den Engelschen handel, en tot vermeerdering van deszelfs beschermende regten tegen de Fransche producten, over te halen. Tevens zal het Londensche kabinet deszelfs invloed op Hanover aanwenden, om dat land tot aansluiting aan het tolverbond te bewegen. Wat de kwestie van het huwelyk der Koningin van Spanje betreft, schynt het Engelsche kabinet tamelyk geneigd te zyn om aan de verlangens van Pruisen en Oostenryk toe te geven, en de verbindtenis der jonge Koningin met den oudsten zoon van Don Carlos te ondersteunen. Zoo men weet, is het alleen op deze voorwaarde, dat de diplomaten van Weenen en Berlyn hun voornemen te kennen hebben gegeven, om het Spaansche gouvernement te erkennen en met hetzelfde hunne diplomatische betrekkingen te heropenen.

— 20 Aug. Nog nimmer is, volgens het zeggen der handeldryvenden, de aardappelmarkt te Parys zoo overvloedig voorzien geweest als heden. De Fransche bodem schynt het ware vaderland te zyn van den aardappel, die telken jare nog in hoedanigheid toeneemt en volkomener wordt. De maat waarvoor men in vorige jaren nog 30 of 40 c. betaalde, wordt op dit oogenblik voor 10 verkocht.

— 24 Aug. In den *Constitutionnel* leest men het volgende: Parys, dat parady der beschaafde wereld, staat voor iedereen open, zelf voor wilden; slechts voor eene familie, namelyk die van Napoleon, is de toegang sedert 30 jaren gesloten gebleven. Wy hebben onlangs de aankomst verkondigd van een' zoon van Jerome Bonaparte, den graaf van Montfort; zyn verblyf te Parys heeft ons bekend gemaakt met het verhevene en edele, soowel van zynen geest als van zyn gemoed. De graaf van Montfort heeft alles aangewend om geenerlei opzien te baren en evenwel is hem van wege den minister van binnenlandsche zaken te kennen gegeven om zyn vertrek te bespoedigen. Binnen acht dagen moet hy Frankryk verlaten.

LONDEN, 30 July. Een handwerksman te Colwyn in Noord Wallis heeft een vliegtuig uitgevonden, met behulp waarvan hy reeds, in tegenwoordigheid van eenige honderde toeschouwers, eenen grooten afstand vliegende heeft afgelegd.

— 20 Aug. Om de toeneming in magt van Engeland sedert het begin dezer eeuw, en vooral in de laatste jaren, aan te wyzen, is het voldoende op deszelfs vermeerdering van uitvoer te letten. In 1832 beliep deze uitvoer naar de kolonien de waarde van meer dan 10 millioen, en naar andere markten ging dezelve 36 millioen te boven; in 1841 bedroeg deze waarde, wat de eerste bestemming aangaat, 15,153,000, en wat de tweede aangaat 51,634,000. Voorseker een aanmerkellyk aanwas.

TRIER, 20 Aug. Het had weinig gesfaald of onze stad ware gisteren in eenen puinhoop verkeerd. Eene vreeslyke hoos kwam onder vervaarlyk geruisch over onze voorsteden St. Mattheis en Heiligkreuz en wierp daar alles ondersta bo-

ven; daken werden van de huizen afgerukt, boomen, graanschoven, te bleek liggend linnengoed hoog door de lucht gevoerd, de toren van het nieuwgebouwde kerkje op de zoogenaamde Franso Küppchen (wat van Frans von Sickingen) als een hoed door den wind opgeligt, kortom de genoemde voorsteden hebben het aanzien als of zy een beleg hadden doorgestaan.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao, den 24 October 1845.

ALZOO het Bestuur dezer kolonie aan het lands slavenkind CONSTANTIA, oud 8 jaren en 11 maanden, dochter van PETRONA PETRONA DOMACASSE, zal verleenen *Brieven van Manumissie*, zoo is het, dat de Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op het gemeld slavenkind mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aantekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 24 October 1845.

NAMENS den Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 1 November als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 20 Onsen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Gouvernements Wissels.

OP autorisatie van den Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt bekend gemaakt, dat er op aanstaanden Maandag, den 27 dezer, verkocht zullen worden Wissels op het Ministerie van Kolonien ten bedrage van *Twaalf Duizend Gulden*, betaalbaar zes maanden naigt, bestaande in stellen van f 1000.—met bepaling dat het aanbod van agios in decimalen, met geheele centen te berekenen, zal worden aangenomen.

Die daartoe gading hebben kunnen zich ter Administratie van Financien met beslotene biljetten vervoegen op bovengezegden datum, uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 24 October 1845.

De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

Mais voor Bonaire.

BENOODIGD zynde 1000 Schepels Mais, gaaf en droog, leverbaar te Bonaire vóór den 15 der aanstaande maand November, zoo kunnen degenen, die daartoe gading hebben, zich by beslotene biljetten van inschryving vervoegen ter Administratie van Financien, op Maandag, den 3 November e. k., des voormiddags uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 24 October 1845.

De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

Publieke Inschryving.

BENOODIGD zynde de volgende artikelen, leverbaar aan 's Lands Magazyn te weten:

Tien vastjes Loodwit, beste kwaliteit, meer of min 150 Ellen Cras,
" " " 50 do. Vlaamsch linnen en
" " " 25 do. Zeildoek,

zoo zullen de leverancien daarvan worden verleend aan de genen, die voor het Gouvernement de aannemelykste inschryving zullen doen by beslotene biljetten, welke met de monsters op Maandag, den 27 de-

zer, tot des voormiddags uiterlyk te elf ure, ter Administratie van Financien kunnen worden ingezonden.

Curaçao den 24 October 1845.
De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

Publieke Inschryving.

ALHIER voorhanden en ter berigtiging zynde by den Kolonialen Magazyn Meester

meer of min 22 Tonnen roodverwout van Aruba,

zoo zal de verkoop daarvan plaats hebben, betaalbaar binnen twee maanden, aan den gene, die voor het Gouvernement een aannemelyk aanbod mogt doen, by beslotene biljetten van inschryving, welke ter Administratie van Financien zullen worden aangenomen op Maandag, den 27 dezer, des voormiddags uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 24 October 1845.

De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

BEVALLEN verleden Woensdag, den 22 dezer, van eene dochter, **MARIA SPENCER RAVEN**, echtgenoot van **JEAN MATTEY**.

Curaçao den 24 October 1845.

Teatro Funambulo.

Para el Miercoles 29 de Octubre de 1845, en el Teatro de Scharlo, que será positivamente la ULTIMA FUNCION.

GRAN FUNCION A BENEFICIO DE LOS NIÑOS FELIPINA Y JULIO.

El Sr. MATHIR al anunciar la funcion, que tiene dedicada en beneficio de la educacion de sus hijos, no duda que el pueblo de esta ciudad, con su acostumbrada generosidad, le honrará una vez mas; asi por los laudables fines a que la destina, como porque ella dejará satisfechos los deseos de los concurrentes, pues no se omitirá gasto ni esfuerzo alguno para conseguirlo, y por tanto ha condecido a las repetidas instancias de una infinidad de personas respetabilisimas, que desean ver las fuerzas alcidarias, las que se pondrán en ejecucion, apesar de la incomodidad del local.

La diversion será dividida por el orden siguiente:

La primera, baile en la cuerda tesa.

La segunda, baile en el Tablado.

La tercera, en el Alambre Flojo.

La cuarta, las grandes fuerzas **ALCIDARIAS**.

La quinta, Sainete en Pantomima.

Précio de Entrada general dos florines y los niños de diez años un florin.

Nota.—Se advierte, que los dos ultimos bancos de atras se han destinado para los criados, que vayan con sus amos, bien entendido que no podran ocupar otro lugar; el precio de ella un florin.

Se súplica á los concurentes que toda persona tome su asiento, por que no se admitirá persona alguna parada por delante del teatro, afin de no estorvar la vista á los demas.

Las personas, que desean tomar asiento con anticipacion, pueden acercarse á la Casa del Sr. **DANIEL DACOSTA GOMEZ DE LA PENHA**, en la Calle Hancha No. 117, que allí será el despacho de las papeletas con su numero de asiento, y en la noche de la funcion se espenderán en la puerta del mismo coliseo.

Se dará principio á la funcion á las siete y media en punto.

OVERLEDEN

Op Zondag, den 19 dezer, de Heer **JAN HENDRIK PLETSZ**, in den ouderdom van 48 jaren, 7 maanden en 7 dagen; en Mejufrouw **ANNA SOPHIA MORIAAN**, in den ouderdom van 71 jaren.

Op Woensdag, den 22 dezer, in den ouderdom van 66 jaren, 9 maanden en 18 dagen, Vrouwe **PETRONELLA ELIZABETH COERMAN** Douarière **CHARLES AUGUST** Graaf **DE LARREY**.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaaldebrieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

Plantina Vence.
Sabena Selle.
Feliz de Meza.
C. Spröck.
J. Jarman.

Curaçao den 24 October 1845.
De Commis, belast met de post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

CURACAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.

Oct. 17, deens. gol. Susana, J. Paul, Jacmel.
— ned. gol. Rudolphina, J. A. de Haseth Suriname.
— 18, eng. gol. Henry King, J. Hassell, Martinique.
— 20, von. gol. Tres Hermanos, F. Cruz, Roques.
— ned. gol. Augustina, W. C. Jones, Aruba.
— 22, eng. gol. Elizabeth & Esther, H. Jackson, Baranquilla.
— 24, ned. gol. Eensgezindheid, H. J. F. van Grieken, Bonaire.
— ven. bark Resolucion, E. Peña, Bonaire.

UITGEKLAARD.

Oct. 18, eng. gol. Victoria, W. Stobb.
— sp. gol. Aurora, J. A. de la Torre.
— 20, ned. gol. Maria, G. Leon.
— sp. gol. Grand Maria, A. Prats.
— 21, ned. gol. Rigolette, C. de Haseth Eversta.
— ven. gol. Maria Louisa, E. Luyan.
— 23, sp. gol. Tres Hermanos, A. Torres.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN. OCTOBER 1845.

N. M. Woensdag den 1 te 6 u. 23 m. 'smorgens.
E. K. Woensdag den 8 te 6 u. 56 m. 'smorgens.
V. M. Woensdag den 15 te 5 u. 21 m. 'smorgens.
L. K. Donderdag den 23 te 3 u. 39 m. 'smorgens.
N. M. Donderdag den 30 te 7 u. 6 m. 'savonda.

Verleden Zondag, den 19 dezer, is de HoogEdel Gestrenge Heer Getaghebber, vergezeld van Zyn Ed. Adjutant, aan boord der Nederlandsche schoener **AUGUSTINA**, Kapitein **W. C. JONES**, van het onderhooige oiland Aruba binnen deze haven terug gekeerd.

In te Manifeste, eene Courant van Port Republicain van den 14 September laatstgeleden, is door het Gouvernement der Republiek van Hayti:—

1. De vreemdelingen zullen niet meer handel mogen dryven noch eenige andere tak van nyverheid in Hayti uitoefenen zonder toelating van den President der Republiek.

2. De Haytianen worden verboden handelsbetrekkingen met de inwoners van het Oosten aan te knopen, zonder vooraf erlangde speciale toestemming van den President, onder straffe van beschouwd en vervolgd te zullen worden als medepligtigen in de omwenteling.

3. De vreemdelingen, die toegelaten zyn in Hayti handel te dryven, zullen hunne patenten verliezen en uit het land gebannen worden, wanneer het bewezen zal zyn, dat zy handelsegenschap met de inwoners van het Oosten hebben.

4. Drie maanden na de afkondiging van dit besluit zullen geene koopvaardy vaartuigen van vreemde plaatsen in de havens van Hayti toegelaten worden, wanneer zy op de reis een der havens van het Oosten hebben aangedaan en al of niet er koopmanschappen hebben ontscheept of ingeladen.

De Nederlandsche Couranten tot laatst van Augustus behelzen treurige berigten uit onderscheidene streken van Nederland wegens de ziekte, welke er onder de aardappelen heerscht ten gevolge der overtollige regens in de zomer maanden.

Het mislukken des oogts van de aardappelen moet gebrek onder de volksklasse te weeg brengen.

In sommige streken van Polen, waar de aardappel oogst insgelyks dit jaar mislukt is, heeft de bevolking van geheele dorpen hunne woningen verlaten en zich als bedelaars in Duitschland verspreid.

Het bevel door Prins Johan te Leipzig gegeven om onder het volk te schieten, zonder vooraf gegane waarschuwing, heeft de grootste verbittering veroorzaakt.— Toen de 9 slagtoffers, waaronder een vader van negen kinderen, den volgenden dag ter aarde besteld werden, vreesde men op nieuw voor eene volksbeweging; doch het talryke garnizoen kwam dezelve voor. Later overleden nog meerdere personen ten gevolge hunner bekomene wonden op dien noodlottigen dag.

Het schynt, dat het stedelyke bestuur van Leipzig, in een verslag aan den koning, insgelyks dezelfs ontevredenheid over de handelwyze van het garnizoen aan den dag heeft gelegd; want de koning is daarop zelve naar Leipzig vertrokken en heeft zyne ontevredenheid te kennen gegeven, dat de stad Leipzig het goed vertrouwen, dat zoo lang bestaan heeft tusschen zyne dinastie en deze stad, geschonden had. Hy ontkent het, dat zyn broeder bevel tot schieten heeft gegeven; doch wie heeft het dan gegeven? Hebben dan de troepen uit eigene beweging op het volk geschoten?— De koning geeft de schuld van dit onheil aan het graauw van Leipzig. Hy heeft eene commissie benoemd om onderzoek te doen naar de schuldigen, en heeft de verzekering gegeven, dat hy dezelve streng zal straffen.

Het volk beschouwt evenwel als de schuldige het kabinet van den koning, hetwelk de vrye godsdienstoefening der Duitsch Katolyken verbiedt in een land, dat de wieg en bakermat was der kerkhervorming. Philips de tweede, zegt men, kon niet erger gehandeld hebben.

Er zal, wegens deze gebeurtenis in Sachsen, eene altyd durende botsing blyven bestaan tusschen de dinastie en de natie. De leden der koninklyke familie zyn yverige Roomsche Katolyken en de natie is Lutersch.

Te Dresden heeft zich de ontevredenheid insgelyks geopenbaard; onder anderen door het aanplakken van geschriften tegen Prins Johan. Prins Johan heeft echter een verstandigen stap gedaan; hy heeft zyn voornemen te kennen gegeven, om naar Italiën eene reis te doen. Dit zal de volksverbittering eenigzins verminderen.

Ondertusschen heeft de koning van Pruisen de beide geestelyken van de Duitsch Katolyke kerk Ronge en Czerski, het reizen verboden; zoo mede aan Ulrich, een predikant, die afwykend preekt van de Augsburgsche Confessie.

De liberale dagbladen in Spanje hadden den minister aangeraden om de kerkelyke goederen niet eerder terug te geven, vóór dat de Paus de Koningin Isabelle zal hebben erkend; maar dit was niet geruststellend voor het geweten van de koningin weduwe. Dientengevolge zyn de kerkelyke goederen terug gegeven, alvorens deze erkenning heeft plaats gehad, tot groote ontevredenheid der vryzinningen in Spanje.

De expeditie naar de Noordpool, bestaande uit de *Terror* en de *Eurebus*, was in de maand July de Straat Davids binnen gezeild. Zy had het transportschip ontladen en huiswaarts gezonden. Het scheepsvolk dezer expeditie was gezond; de basi was bevryd van ys, zoo verre men zien kon. Men had de peste verwachting, dat de noordwesten doortogt zou gelukken.— De voortstuwende schroeven der stoomschepen werkten zeer voorspoedig en stonden by windstilte of tegenwind gebezigt te worden. Het is waarschynelyk, dat op dit tydstip, in October, deze vaartuigen zich reeds in de Stille Zuid Zee bevinden.

EEN DRYVENDE SCHOUWBURG IN NOORD AMERIKA.

Hoe velerlei soort van schouwburgen ons werelddeel ook moge tellen, ontbreken hetzelfde echter de dryvende, welke de reiziger dikwerf op de westelyke rivieren der Vereenigde Staten aantreft. Het naar alle rigtingen met breede rivieren doorkruiste land biedt reeds van zelf de hand tot dezen tak van industrie, en de nooit slumrende speculatiegeest der Amerikanen nam zelfs de snelstroomende rivier te baat, om Thalia's tempel te dragen, die zich op eene hoogst prozaische wyze in eene groote "flatboat" herschiep, en daarmede overal heen te varen. Eene korte beschrijving van eene dezer booten zal den lezer een denkbeeld kunnen geven, hoe in het Verre Westen de kunst *boven water* gehouden wordt. De breede Ohio, die zich in den "vader der stroomen," den Mississippi ontlast, voert ontelbare flatboats den stroom tot Nieuw Orleans af.

Het zyn groote, vierkante, tusschen de 50 en 60 lange en van 15 tot 20 voet breede, naar kisten gelykende vaartuigen, die uit sterke planken zyn zamengesteld, geladen zynde 4 tot 6 voet diep gaan, en zoo hoog boven het water uitsteken, zoodat zy van binnen eene ruimte van 8 tot 10 voet hoog opleverden. Het dek of de zoldering is een weinig naar boven gewelfd.

Twee paar lange, zeer ruw en eenvoudig gewerkte riemen of roeispannen, die op yzeren stiften loopen, reiken in het water, om met hen, als het noodig is, de gevaarlyke oeverpunten te ontwyken, tegen welke de boot, door wind of stroom gedreven, zou kunnen stooten en averij bekomen; om te roeijen worden zy echter slechts in geval van nood gebruikt, want gewoonlyk dryft het lompe gevaarte met den stroom af.

Zulk eene boot, en wel een der grootten, met eene bonte vlag versierd, en met eene uitgespannen lyn op het verdek, waaraan allerlei zonderlinge kledingstukken te droogen waren gehangen, lag op den avond van den 15 September 1843, in den Ohio-stroom aan de landingsplaats van het kleine stadje *Rising Sun* (Opgaande Zon), in den staat Indiana, en een reusachtig biljet berigtte met ontzaggelyke letters, dat slechts heden avond het gezelschap van den tooneeldirecteur Windall de eer zou hebben het treurspel *Hamlet* ten tooneele te voeren, daar hy voornemens was om reeds morgen de rivier verdor af te zakken.

Het was ruw weêr, het woei van tyd tot tyd by vlagen; doch de boot lag aan twee sterke touwen vast, vlak tegenover de herberg, waaruit van tyd tot tyd enkele mannen en vrouwen voor den dag kwamen, en óf over de zonderlinge kledingstukken op het verdek lachten, óf wel aan boord kwamen, en, als oude bekenden, elke hoek doorsnuffelden om hunne nieuwsgierigheid te bevredigen.

Eindelyk daalde de zon achter de toppen der boomen van het naburige bosch. De aanschouwers hadden de enge, voor hen bestemde binnenruimte gevuld; de ylag en het te droogen hangende goed waren ingenomen en de boot onderscheidde zich van buiten ter naauwernood meer van de tien of twaalf dergelyke, die mede aan den oever lagen; alleen stroomde een buitengewoon licht uit de reten en spleten van zyn binnenste, en van tyd tot tyd hoorde men de tragische stem van *Hamlet*, die met een buitengemeen sterk orgaan begaafd was, door het loeijen van den wind heen, die hol en scherp over de rivier heengierde.

De inwoners van het stadje, die altyd nog aan den oever waren blyven staan, om nu en dan een afgebroken woord op te vangen, dat zich door den storm heen deed hooren, begonnen eindelyk in te zien, dat

dit een zeer ondankbare taak was, te meer, daar enkele zware regendroppels eene op handen zynde bui verkondigden, en keerden naar hunne haardsteden terug.

In de boot echter zag het er vriendelyker en pleiziriger uit. Het binnengedeelte was door een blaauw gordyn in twee deelen gesplitst, van welke het eene voor de aanschouwers, het andere voor de spelers bestemd was. Zes smeerkarsen en vier lampen verbreidden, voor 't overige, een voor het kleine bestek toereikend licht, en toen de gordyn voor de eerste maal werd opgerold en het terras van Helsingör zichtbaar werd, klonk een luid "ha!" van de lippen der op smalle banken gezetene inwoners van *Rising Sun*.

Het eerste bedryf naderde zyn einde, en de *Geest* had, daar hy schielyk wilde verdwynen, en de ruimte tusschen de coulissen tamelyk bekrompen was, slechts één derzelve medegenomen, toen zich onder de aanschouwers een rumoer verhief, terwyl byna allen klaagden dat de boot niet behoorlyk was uitgepompt en het water hen in de schoenen liep. De directeur trad op, en verzocht het geëerd publiek om de voeten slechts eene kleine poos wat omhoog te houden, daar het eerste bedryf zóó uit was, en men dan de zaak terstond verhelpen zou. Hy hield zyne belofte: nauwevelyk was het gordyn gevallen, of twee flinke kerels—*Horatia* en de *Geest*—werden aan de pompen geplaatst, terwyl het publiek zoo lang naar de koffykamer—een hok dat voor den troep te gelyk tot keuken en woonvertrek diende—ging, om eenige verversching te gebruiken.

Deze bui was voorbygetrokken; doch in het zuidwesten hoopten zich weder donkere wolkegevaarten op, en toen er tot het beginnende van het tweede bedryf oegcheld werd, begon het tevens zeer fatsoenlyk te weêrlichten; doch de vertooning ging voort, en niemand sloeg acht op hetgeen buiten voorviel; ja zelfs de zware regenbui, die tegen het einde van het tweede bedryf op het dek neerplaste, bragt hen slechts in eene genoegelyke stemming, aangezien zy gevoelden dat zy in het drooge zaten.

De pauzering was zeer kort geweest, en het derde bedryf was byna ten einde; *Polonius* was omgebragt en lag stokstyf midden op het tooneel; de *Koningin* had hare verbazing te kennen gegeven, dat *Hamlet* zich met de ledige lucht onderhield, en de *Geest* was juist voornemens om door de middeleur te verdwynen, toen eene buitengewone gebeurtenis onloochenbaar deszelfs lichamelijke eigenschappen en zwakheden verried, terwyl de boot door het een of ander onbekend voorwerp zulk een vreesselyken stoot kreeg, dat de *Geest* het evenwigt verloor en achterover op het lyk van den ongelukkigen *Polonius* neêrplofte, die, zynen zoo even aan hem gepleegden moord vergetende, vloekend opsprong en den *Geest* een duchtigen oorvoeg gaf.

De directeur echter, begeerig om te weten, met welk voorwerp de boot in eene zoo onzachte aanraking was gekomen, sprong daar de regen buitendien had opgehouden, op het dek.—Intusschen was de *Geest* voor goed verdwenen, *Polonius* was weder gaan liggen, en het gelach van het publiek had juist opgehouden, toen zich plotseling de directeur deed hooren, die met eene stentorstem zyne onderdanen toeriep: "Stop that play! Come up here—all of you! (Schei er gaauw uit! Kom boven—allemaal!)"

Natuurlyk vergat alles oogenbliklyk den verschrikkelyken moord zoowel als den ongelukkigen *Hamlet*, en het geheele Deensche hof was in den korten tyd van eene halve minuut, te midden der bewoners van *Rising Sun*, op het dek. Maar

helaas! wat vertoonde zich aan hunne ontstelde blikken! Niets dan donkere bosschen aan beide oevers, en diepe nacht, terwyl de boot zelve, met al de vreedzame bewoners van het stadje, ver van hetzelfde, met den sterken stroom den Ohio afdreef. Zelfs de laatste lichten van *Rising Sun* waren niet meer te zien.

Voor een oogenblik stonden de gezamentlyke rampgenooten in somber stilzwygen en verbazing verzonken. *Ophelia* echter kreeg het eerst de spraak terug, en riep zeer naïf uit: "Well! if we ain't going down to New-Orleans! (als we maar niet naar New-Orleans afzakken!)"

Het was maar al te waar! De boot had zich door den storm, of eenig ander ongelukkig toeval, van den oever losgemaakt, en dreef nu den stroom af. Digt geboomte lag aan weerszyden, en van geen der beide oevers schemerde hun een vriendelyk licht te gemoet.

Wat echter by de geheele zaak nog het ergste bleek te zyn, was, dat de directeur den vorigen avond de groote riemen aan wal had laten brengen, daar ze hem in den weg waren. Geen middel, om het land te bereiken, bleef hun thans over, en zy moesten bedaard toezien, hoe van myl tot myl donkere bosschen hun voorbydreeven.

Wel vloekten en scholden de aan hunne wârme haardsteden ontrukte stedelingen zoo hard mogelyk, en riepen naar beide oevers om hulp, in de hoop dat men hen hooren en te hulp snellen zou; doch dit levenmaken was geruimen tyd nutteloos, want de weinige lieden, die hen van land af inderdaad hoorden, hielden hen voor beschonken bootsvolk, dat, van Cincinnati komende, den edelen whiskey wat al te zeer had aangesproken, en zy wachtten zich wel, hen te naby te komen.

Het bedaardste echter hield zich het Deensche hof; zelfs de Engelsche gezanten morden niet; want zoolang zy nog geene andere stad voorby gedreven was, was het hun vry onverschillig, of zy in Indiana of in Kentucky tusschen speelden. Op eens echter deed zich achter hen, in de verte, een geroep van stemmen hooren, en verscheidene kleine lichtpunten werden op den stroom zichtbaar. Op nieuw zettelen thans de ongelukkige komediegangers hunne lungen uit, en ditmaal niet te vergeefs; want hunne bloedverwanten, die, toen de bui ophield, de afwezigheid van het theater bemerkten en het gebeurde vermoed hadden, waren hen met bootjes gevolgd, en haalden hen, omstreeks negen mylen beneden de stad, weder in.

De flatboat werd thans met touwen aan den oever gehaald en daar aan boomen vastgemaakt, en de aanschouwers keerden in de bootjes stroomopwaarts weder naar hunne woningen terug, die zy, daar eene nieuwe bui de reeds zwaar beproefden nog eenmaal besocht, en een vreesselyke plasregen hen uit de bootjes dreigde te spoelen, eerst den anderen morgen doornat en uitgeput van vermoeijenis bereikten. Het dryvend tooneelgezelschap daarentegen voerde den volgende avond, by het eerstvolgende, eenige mylen stroomafwaarts gelogene stadje, op nieuw den *Hamlet* ten tooneele; nu echter was men voorzigtig genoeg om de kast wat beter vast te maken, ten einde niet weder te schielyk eene plaats te verlaten, die hun misschien twee of drie goede *recettes* kon opleveren.

Eerst in January bereikte deze schouwburg New Orleans. De directeur deed haar gedurende drie weken, tusschen de schepen en vaartuigen, die uit alle oorden der wereld in deze ontzaggelyke handelstad byeenkomen, zeer goede zaken, verkocht vervolgens de boot, bezorgde de costumes, decoratiën en verdere tooneelbehoedigheden op eene stoomboot, en begaf zich met deze weder naar Pittsburg, aan den oorsprong van den Ohio, om van hieraf, op een ander aangekocht en schielyk tot een schouwburglocaal ingerigt vaartuig, zyne kunstreis op nieuw stroomafwaarts te beginnen.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN w.z., in de Wallemstad, Brede Straat, Huis No. 79.